

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та підприємництва

А.А. Брояка

« 19 » квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТЕКОНОМІЯ»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 6
від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від « 19 » квітня 2021 р.

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Брояка Антоніна Анатоліївна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності, електронна адреса: broyaka@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 13. Політекономія;

кількість кредитів ЄКТС - 5;

кількість годин - 150 годин, у тому числі 58 аудиторних годин, 92 години самостійна робота.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання - один семестр, 1 курс, 2 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Політекономія належить до навчальних дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу загальної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Філософія».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Політекономія» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – довести основні теоретичні положення сучасної економіки до оволодіння студентами економічних спеціальностей; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичок та вмінні використовувати теоретичний інструментарій в дослідженні економічної поведінки господарювання, а також можливостей її прогнозування.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни – сформувати у студентів ґрунтовні знання про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.

5.3. Задачі вивчення дисципліни – теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Програмні результати навчання (РН)

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички

(soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

5.4. Зміст навчальної дисципліни – Поглиблене вивчення студентами основних економічних законів та механізмів їх застосування в господарській діяльності; розуміння законів сучасної ринкової економіки; набуття студентами навичок здійснювати правильний вибір в ході прийняття економічних рішень, розвинути в них економічне мислення; опанування студентами вміння приймати виважені рішення в інтересах зростання власного і суспільного достатку; розвиток вміння пристосовуватися до складних і мінливих економічних умов; формування навичок адекватно діяти в умовах ринкових відносин.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тижень день	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет і методи політичної економії	2	2	6
2	Виробництво матеріальних благ. Продукт і характер праці. Економічні потреби та інтереси	2	2	6
3	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку	2	2	6
4	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші.	2	2	6
5	Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення.	2	2	6
6	Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата	2	2	6
7	Витрати виробництва і прибуток	2	2	6
8	Домогосподарство в системі економічних відносин. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	2	2	6
9	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Особливості підприємництва в аграрному секторі економіки. Форми прибутку, процент і рента.	2	2	6
10	Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми	2	2	6
11	Економічний розвиток. Зайнятість, відтворення робочої сили та її регулювання державою	2	2	6
12	Господарський механізм у системі суспільного відтворення. Держава та її економічні функції	2	2	6
13	Фінансово-кредитна система	2	2	6
14	Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	2	2	7
15	Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	2		7
Разом		30	28	92

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	14	щотижнево	Усне опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни (опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу)	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	36	1 раз на 2 тижні	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування (самостійне опрацювання тестів відповідно до теми практичного заняття; самостійне розв'язання типових задач, ситуаційних вправ)	28	1 раз на 2 тижні	Тестування у системі АСУ СОКРАТ
Разом		92		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. McConnell, Campbell. Economics : Principles, Problems, & Policies : [англ.] / Campbell McConnell, Stanley Brue, Sean Flynn. 21st Ed. McGraw-Hill, 2018.
2. Brue, Stanley L. and MacPhee, Craig, "From Marx to Markets: Reform of the University Economics " // Journal of Economic Education. Vol. 26, № 2, Spring.
3. Базилевич В.Д. Економічна теорія. Політекономія. К.: «Знання-Прес», 2008. 742 с.
4. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія. Підручник. 7 - е вид. К.: «Знання-Прес». 2014 -710 с.
5. Башнянин Г.І. Політична економія. Ч.1. Загальна економічна теорія. Ч.2. Спеціальна економічна теорія: Підручник для студ. економ. спец. Вузів К.: Ніка-Центр, Ельга, 2008. 526 с.
6. Беляєв О.О. Політична економія: Навч. посіб./ О.О.Беляєв, А.С.Бєбєло; Мін. освіти і науки України. Київський нац. економ. ун-т. К., 2010. 328 с.
7. Білецька Л.В., Білецький О.В. Савич В.І. Економічна теорія. Навч. Посібн. К.: ЦНЛ. 2009. 684 с.
8. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. К. : Основи, 2011. 670 с.
9. Бутук О.І., Волкова Н.І. Економічна теорія: тренінг-курс : Навч. посіб. К. : Знання, 2007. 291 с.
10. Ватаманюк З., Ватаманюк О., Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка Навчальний посібник. Львів: "Інтелект Захід", 2008. 452 с.
11. Еаршина О.К., Пайкова В.А. Практикум з політичної економіки. Навч. Посіб. К.: Слово, 2005 680 с.
12. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег К.: Прогресс, 1978.
13. Лисенко С.М., Ляшок Я.О. Основи економічної теорії. Практикум. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 268 с.
14. Маркс К. Капітал. Кн. 1// Маркс К., Енгельс Ф. Твори. Т. 23.
15. Маркс К. Капітал. Кн. 2 // Маркс К., Енгельс Ф. Твори. Т. 24.
16. Маркс К. Капітал. Кн. 3 // Маркс К., Енгельс Ф. Твори. Т. 25. Ч. 1.2.
17. Маршал А. Принципы экономической науки : В 3 т. Пер. с англ. М.: Прогрес, 1993.
18. Мочерний С.В. Політекономія: Підруч. для студ. вузів / С.В. Мочерний. 3-е вид., випр. і доп. К.: "Вікар", 2006. 390 с.
19. Мочерний С.В. Політекономія: Підруч. для студ. вузів/ С.В. Мочерний. - 2-е вид., випр. і доп.. К.: "Вікар", 2015. 386 с.
20. Ніколенко Ю.В., Політекономія: Підручник. Міністерство світи і науки України. К.: ЦУЛ, 2013. 413 с.
21. Соколова М.О. Економічна теорія: Підручник для вищої школи. К.: ЦНЛ. 2017. 532 с.
22. Сучасні економічні теорії: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2017. 326.
23. Федоренко В.Г. Основи економічної теорії. Підручник. 2-ге

видання. 520 с. Алерта; Київ; 2007. 295 с.

24. Федоренко В.Т., Ніколенко Ю.В., Діденко О.М., Федоренко В.Г. Основи економічної теорії : Навчальний посібник К.: Аперта, 2017. 519 с.

25. Шевченко Л.С., Гриценко О.А., Марченко О.С. Економічна теорія: навч. посіб. Х.: Право. 2016 268 с.

Додаткові

1. Antonina A Broyaka The Information Support of Agricultural Information-Advisory Activity in Ukraine as the Key Component of Its Development. Business Inform 2017/1/1. № 474. p.130-136

2. Chaikin O. Environmental management certification: social and economic monitoring / O. Chaikin, E. Kirieieva, O. Slobodeniuk // Management theory and studies for rural business and infrastructure development. – 2018. – Vol. 40– N. 3. – Pp. 297-306. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2018.28>

3. Olha Khaietska, Mark Myronenko, Olena Polova, Natalia Koval Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring - Banks and Bank Systems, 13: 173-183, 2018.

4. Olha Khaietska. Analysis of key macroeconomic indicators and features of economic growth of Ukraine. (Аналіз основних макроекономічних показників та особливостей економічного зростання України) *Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology*. Copyright by Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach. 2019. 23-32 p.

5. Olha Khaietska. Assessment of the investment climate in Ukraine. (Оцінка інвестиційного клімату в Україні) *Gesellschaftsrechtliche Transformationen von wirtschaftlichen Systemen in den Zeiten der Neo-Industrialisierung*. Collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2020. 170-180 p.

6. Broyaka Antonina, Khaietska Olha Unemployment as a major socio-economic problem of society development. (Безробіття як головна соціально-економічна проблема розвитку суспільства) *Polish journal of science*. 2020. № 27. Vol. 2. P. 57-67.

7. Khaietska O.P. Features of innovation politics of enterprises. (Особливості інноваційної політики підприємств) *Historical sciences. Colloquium-journal*. Warszawa, Polska. 2021. №2 (89). P.12-19.

8. Брояка А.А. Аналіз основних макроекономічних індикаторів соціально-економічного розвитку України. *Проблеми економіки*. – 2018. – №1. – С. 42–48.

9. Брояка А.А. Передумови та перспективи еколого-орієнтованого розвитку в Україні. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (Полтава, 26 січня 2019 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.6. – С. 8-10.

10. Брояка А.А. Тенденції розвитку ринку праці України в сучасних умовах / А.А. Брояка, Р.О. Лукіяненко. *Економіка. Фінанси Право*. 2019. №. 2/2. С. 4 - 9.

11. Брояка А.А., Хаєцька О.П. Сучасний стан та тенденції інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств харчової промисловості. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2018. №7. С. 53-64.

12. Гончарук І.В. Основні аспекти ефективного формування і використання ресурсного потенціалу у сільськогосподарських підприємствах (на прикладі Уладово-Люлінецької ДСС ІБК І ЦБ) / І.В. Гончарук, Ю.Ю. Браніцький, І.В. Томашук // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики». – 2017. – № 10. – С.54-68.

13. Гончарук І.В. Іщенко Я.П., Стригун І.В. Організаційні аспекти облікового забезпечення управління в інтегрованих науково-виробничих структурах (на прикладі інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України). *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 9. С.33-45.

14. Гончарук І.В. Перспективи розвитку страхового ринку. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія Економічні науки*. 2017. Випуск 44. Ч2. С.87-93.

15. Гончарук І.В. Роль сільськогосподарських кооперативів у забезпеченні сталого розвитку територій Вінницької області. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 8. С.56-67.

16. Ковальчук С.Я. Особливості експортних операцій в межах дії зони вільної торгівлі. *Інвестиції: практика та досвід*. №9. 2018 с.67-71 Index Scopus (18 610)

1. Салькова І. Ю. Ковальчук В.І., Петіна Л.Б. Теоретичні основи інноваційного розвитку АПК України. *Агросвіт*. № 7, 2016. С. 27-31.

2. Салькова І.Ю., Сахно А.А., Слободянюк А.О. Особливості оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2018. № 1. С. 77-86.

17. Сахно А.А. Проблеми дослідження фінансової безпеки держави та шляхи її вирішення. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2018. № 2 (58). С. 49-57

3. Феняк Л.А. Порушення цінового паритету та шляхи його подолання в економіці України. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>

4. Феняк Л.А. Теоретичні підходи до визначення сутності інвестиційних ресурсів підприємств. *Ефективна економіка*. 2017. № 6. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/>

18. Хаєцька О.П. Економічне зростання в Україні. Теоретико-методологічні трансформації економічної науки у ХХІ ст.: перспективи нової парадигми: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28-29 трав. 2019 р.). Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. С.310-314.

19. Хаєцька О.П. Основні макроекономічні показники та їх вплив на зростання добробуту населення України. / Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку

економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (Полтава, 26 січня 2019 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.2. С. 53-55.

20. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. Електронне наукове фахове видання. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Політекономія» (персональний кабінет викладача)
2. Тестові завдання з курсу (внутрішній сайт ВНАУ)
3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).
4. Законодавча база Верховної Ради України. URL: <http://zakonO.rada.gov.ua/>.
5. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
9. Офіційний сайт Національний банку України. URL: www.bank.gov.ua
10. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua

8. Методи викладання та демонстрування результатів навчання

- використання мультимедійних лекції (вступна, тематична, оглядова проблемна, заключно-узагальнююча, лекція-діалог, пояснювально-ілюстративна лекція, лекція лекція-дискусія, лекція-бесіда тощо)
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- розв'язання ситуаційних задач;
- використання кейс-методів (case-study);
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять - 40 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 20 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів; підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного

контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається.

Форми поточного та підсумкового контролю

- екзамен;
- контрольна робота;
- тестування;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації;
- дослідницькі проекти;
- наукові проекти;
- взаємоперевірка.

Шкала оцінки знань студента

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
	Всього за атестацію 1	30

Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не

розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на екзамені.

Визнання результатів набутих у неформальній/інформальній освіті здійснюються до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента.

Врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

9. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____ А.А. Брояка